

Promišljanja o Vjerovjesničkoj hidžri (Meka)

Hatib: dr. Bender ibn Abdulaziz Belile

2. muharemu 1442. po Hidžri / 21. august 2020.

Hvala Allahu, Koji se izdvojio časnim i uzvišenim imenom, i Kome pripadaju visoka i nedostižna prostranstva, Koji nema kraja i poslije Kojeg nema cilja. Njegova milost obuhvata sve i On sve zna, neka je slavljeno i uzvišeno, kao Gospodar i Bog. Njegova odredba i sud su konačni. Ukazao je milost vjernicima, Arapima i nearapima, poslavši im Poslanika, jednog od njih, najčišćeg i najmilostivijeg, najpametnijeg i najblažeg, najubjeđenijeg u istinu i najodlučnijeg. Njegov Gospodar očistio ga je duševno i tjelesno, zaštitio od bilo kakve mahane i nedostatka, dao mu je mudost i pravo da sudi ljudima. Otvorio je njime zakatančena srca, zaslijepljene oči i zaglušene uši. U njega su povjerovali i pomogli ga oni kojima je Allah odredio udio u sreći, a zanijekali su ga i okrenuli se od njega oni kojima je Allah odredio propast: "Onaj ko je na ovome svijetu bio slijep bit će slijep i na onom i daleko od svakoga dobra" (El-Isra, 72).

Neka su na njega Allahova milost, blagoslov i spas, i na njegovu porodicu i ashabe.

Bojte se Allaha, ljudi, "svi se čvrsto Allahova užeta držite i nikako se ne razjedinjujte! I sjetite se Allahove milosti prema vama kada ste bili jedni drugima neprijatelji, pa je On složio srca vaša i vi ste postali, milošću Njegovom, prijatelji; i bili ste na ivici vatrene jame, pa vas je On nje spasio. Tako vam Allah objašnjava Svoje dokaze, da biste na Pravom putu istrajali" (Ali Imran, 103).

O vjernici! Allah Uzvišeni, Svojom mudrošću i milošću, htio je da među ljudima postoje oni koji će ih popravljati, predvoditi, upućivati na dobro, izvesti ih iz zablude na Pravi put i očuvati njihovu prirodu, pa im je slao vjerovjesnike i poslanike, najbolje i najodabranije ljude, izaslanike između Allaha i Njegovih stvorenja, kako bi im dostavili Njegove poslanice, podučili ih Njegovim ajetima i volji, kretali se i boravili

među njima s najljepšim ponašanjem i najčasnijim osobinama, i bili primjer i uzor onima koji tragaju za istinom. Tim putem hodili su mnogi izabranici, i s tog izvora pili su miljenici, a posljednji od njih je predvodnik upućenih, prvak svih stvorenja, pečat vjerovjesnika i Allahova milost svjetovima Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, sin Abdullaha ibn Abdulmuttaliba ibn Hašima, vjerovovjesnik, Arap, Kurejšević, Hašimović, potomak Ibrahima, od njegovog sina Ismaila, alejhimas-salam.

Allah je njime zapečatio poslanstvo, upotpunio svjetlost vjerovjesništva i učinio ga je otvorenom kapijom koja vodi Njegovom Džennetu i uputiteljem ka Njegovoj milosti. Nakon njegovog poslanja Allah, džellešanuhu, ne prihvata vjeru osim njegove, niti je zadovoljan ijednim drugim putem osim njegovim. Poslanik Muhammed i njegov ummet posljednji su na dunjaluku, a prvi na Sudnjem danu.

Primjer poslanika Muhammeda i ranijih vjerovjesnika je kao primjer čovjeka koji je sagradio građevinu, ukrasio je i uljepšao, osim mjesta jedne cigle na uglu građevine, koje je ostavio praznim, pa su ljudi gledali i obilazili građevinu i govorili: "Samo da je umetnuo i ovu ciglu", a upravo je on, sallallahu alejhi ve sellem, ta cigla, koja upotpunjava ovu savršenu građevinu. Mjesto te cigle u građevini je kao mjesto bisera u kruni i poveza u ogrlici. Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, bio je najbolja cigla u najboljoj građevini.

Primjer poslanika Muhammeda i njegovog ummeta je kao primjer čovjeka koji je potpalio vatru, pa kada je ona planula i osvijetlila prostor oko sebe, počeli su leptiri upadati u nju i hrliti ka njoj, a on ih je tjerao, ali su ga nadvladavali i svom silinom hrlili ka vatri.

Allah, džellešanuhu, poslao ga je u vremenu kada je na cijelu Zemlju, Arape i nearape, spustio Svoj prezir, osim malih skupina sljedbenika Knjige.

Ljudi su se u to vrijeme mogli podijeliti u dvije skupine: sljedbenike Knjige koji su izmijenili i krivotvorili Objavu, i mnogobošce koji su obožavali ono što su napravili vlastitim rukama i što im se prohtije.

Čovječanstvu je, više nego ikada, trebao neko ko će razbiti tmine neznanja i zablude, obnoviti u njemu svjetlost upute i žeravice ustrajnosti, obnoviti ono što je iščezlo i oživjeti ono što je zamrlo, i skinuti s “lica” istine ono što ga je prekrilo i zatamnilo.

Došao mu je izaslanik od njegovog Gospodara dok je bdio i razmišljao u pećini Hira, uhvatio ga i stisnuo dok nije osjetio bol i rekao mu: “Uči”, a on je odgovorio: “Ne znam učiti”, da bi mu na kraju rekao: “Čitaj/uči, u ime Gospodara tvoga, Koji stvara, stvara čovjeka od ugruška! Čitaj/uči, plemenit je Gospodar tvoj, Koji poučava peru, Koji čovjeka poučava onome što ne zna.” (El-Alek, 1–5)

Objavljivanje ovih ajeta bilo je najava početka Muhammedovog poslanstva i obznanjenje nebeske Objave, pečata svih poslanica, koja će izvesti ljude iz tmina na svjetlo “kojim Allah upućuje na puteve spasa one koji nastoje steći zadovoljstvo Njegovo” (El-Maida, 16).

Zatim mu je Allah objavljivao ajet za ajetom, naređujući mu da opominje i prenosi radosne vijesti. Jedan period opominjao je u tajnosti, a onda mu je Allah naredio da opominje javno, ne osvrćući se, radi Allaha, na uvrede mnogobožaca.

U Meki je od mnogobožaca doživio najgore neugodnosti, poricali su njegovo poslanstvo, odvrćali su ljude od njega i govorili su: “Poučeni – umno poremećeni!” (Ed-Duhan, 14); “On je pjesnik, sačekat ćemo da vidimo šta će mu suđeno biti” (Et-Tur, 30); “Ovaj je zaista pravi čarobnjak!” (Junus, 2); “To su samo smušeni snovi; on ga izmišlja; on je pjesnik; neka nam donese kakvo čudo kao i prijašnji poslanici!” (El-Enbija, 5).

To je Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, samo povećalo ustrajnost na putu istine, a poricateljima je samo povećalo prkos u zabludi: “Ali, oni su uporni u bahatosti i u bježanju od istine” (El-Mulk, 21).

Između njih i Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, desile su se različite situacije, iskušenja i nedaće, a Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, unatoč tome, praštao je, prelazio preko njihovih postupaka i nadao se da će neki od njih povjerovati u Allaha i u njegovu iskrenost. Kada ga je njegova supruga Aiša, kćerka

Siddikova, radijallahu anha, upitala: “Da li si imao teži dan od onoga na Uhudu?”, on je rekao: “Da, Aiša, doživio sam od tvog naroda ono što sam doživio, ali najteže što sam doživio je na dan Akabe. Toga dana pozvao sam Ibn Abdualila u islam i on mi se nije odazvao, pa sam otišao zabrinut, i prenuo sam se tek kod mjesta Karnu Sealib. Podigao sam glavu i ugledao iznad sebe oblak, a u njemu je bio Džibril, koji me dozvao i rekao mi: ‘Allah Uzvišeni čuo je govor tvoga naroda, ono što su ti rekli i šta su ti odgovorili. On ti šalje Meleka brda da mu narediš ono što želiš da im uradi.’ Potom mi se obratio Melek brda, nazvao mi selam i rekao: ‘Muhammede, Allah je zaista čuo riječi tvoga naroda koje ti je uputio. Ja sam Melek brda. Tvoj Gospodar poslao me tebi da mi narediš šta želiš. Ako želiš, savnit ću nad njima dva brda iznad Meke?’ Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, reče: ‘Nadam se da će Allah iz njihovih kičmi izvesti one koji će samo Njega obožavati i koji Mu neće ni u čemu širk činiti.’” (Buhari i Muslim)

Urva ibn Zubejr, radijallahu anhu, upitan je o najgoroj stvari koju su idolopoklonici učinili Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, a on je rekao: “Dok je Vjerovjesnik, sallallahu alejhi ve sellem, jednom prilikom klanjao pored Kabe, prišao mu je Ukba ibn Ebu Muajt, stavio mu odjeću oko vrata i jako ga stegao, pa je prišao Ebu Bekr, radijallahu anhu, uhvatio ga za ramena i odgurnuo od Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, i rekao: ‘Zar da ubijete čovjeka zato što govori: Gospodar moj je Allah!’ (Gafir, 28).” (Buhari) Abdullah ibn Mesud, radijallahu anhu, rekao je: “Kao da gledam u Allahovog Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, dok govori o jednom od vjerovjesnika kojeg je njegov narod udarao, a on je brisao krv sa svoga lica i govorio: ‘Gospodaru, oprostí mome narodu, jer oni ne znaju.’” (Buhari i Muslim)

O vjernici, kada su se pojačala iskušenja vjernicima u Meki, Allah je dozvolio Svome Vjerovjesniku da se preseli u Medinu, kako bi bio siguran od spletke i uznemiravanja Kurejšija, i kako bi pozivao svome Gospodaru i uspostavio vjeru, kojom je On zadovoljan, među stanovnicima Medine. On i njegovi ashabi preselili su se u Medinu i uzeli su je za svoju novu domovinu. Ova hidžra bila je jasno razdvajanje između islama i nevjerstva, i njome je Allah uzvisio islam, a ponizio nevjerstvo, i prekinuo

period neugodnosti, zlostavljanja i uznemiravanja koje su muslimani trpjeli u Meki. Uspostavljena je država islama, a uništena država nevjerstva. Allahova riječ učinjena je gornjom, a riječ nevjernika donjom, i došlo je do otvorenog sučeljenja sljedbenika islama i sljedbenika nevjerstva. Sukobili su se istina i laž, i laž je poražena. “Laž, zaista, nestaje!” (El-Isra, 81)

Život muslimana u Medini uljepšan je pobjedama, na Bedru i protiv saveznika na hendeku, baš kao što je njihov život u Meki bio obilježen slabošću i poniženjem. Nevjernici su poraženi, a nisu postigli nikakvo dobro. Allah je Svome Vjerovjesniku, sallallahu alejhi ve sellem, podario veliku pobjedu, “otvorio” mu je Meku, najdražu zemlju Allahu, istinskom Pomagaču i Zaštitniku.

To je bila “jasna pobjeda”, kao da se nikada u Meki nisu ni desili vapaji, patnje i bolovi. Došla je pobjeda, a od predvodnika nevjerstva stradali su oni koji su stradali, a put Vjerovjesnika, sallallahu alejhi ve sellem, slijedili su oni koji su slijedili. Allah je obistinio san Vjerovjesnika i ispunio Svoje obećanje: “Allah će obistiniti san Poslanika Svoga da ćete, sigurno, u Časni hram ući sigurni – ako Allah bude htio – neki obrijanih glava, a neki podrezanih kosa, bez straha. On je ono što vi niste znali znao i zato vam je, prije toga, nedavnu pobjedu dao. On je poslao Poslanika Svoga s uputom i vjerom istinitom da bi je uzdigao iznad svih vjera. A Allah je dovoljan svjedok!” (El-Feth, 27–28)

O muslimani, “glas” Hidžre mogu čuti i razumjeti i oni daleki i oni bliži, i ona nam poručuje: “Nedaće ne traju vječno. Odabranost i odlikovanje kod Allaha saputnik je iskušenja. Plemenitost je povezana s neugodnostima. Bitno je da je završnica potpuna, a nije bitan početni gubitak. Čovjek poduzima sve potrebne korake, a Allah daje uspjeh onima koji se trude. Izlaz dolazi uz strpljenje, pobjeda uz iskušenje i s teškoćom dolazi olakšanje.”

Hidžra otkriva da je životopis Vjerovjesnika glavno mjerilo za riječi, djela i situacije, i da nema dobra u uputi koja se suprotstavlja uputi Muhammeda, sallallahu alejhi ve sellem, i da zadnje generacije ummeta ne može unaprijediti osim ono što je

“KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA.” (PREPOROD)

HUTBE

unaprijedilo prve generacije, i da je suočavanje s teškoćama put prema naprijed, i da se iz tmine bola “rađaju” radosti nade.

Hidžra nas uči da je muhadžir onaj ko ostavi ono što su zabranili Allah i Njegov Poslanik, i da hidžra tijela prestaje, a hidžra srca ka Gospodaru traje sve dok su duše u tijelima.

Donosite salavate na najbolje stvorenje, čiji je spomen uzdignut na ovom, i čiji je zagovor primljen na drugom svijetu, kao što vam je naredio vaš Gospodar: “Allah i meleki Njegovi blagosiljaju Vjerovjesnika. O vjernici, blagosiljajte ga i vi i šaljte mu pozdrav!” (El-Ahzab, 56)

Allah podario blagoslov meni i vama u časnom Kur'anu, i okoristio mene i vas njegovim ajetima i mudrom opomenom. Rekoh ovo i od Allaha Uzvišenog tražim oprost za sebe, vas i sve muslimane od svakog grijeha, a tražite i vi, On mnogo prašta i milostiv je.

